

[Kirsten Jacobsen]

opførelsespriserne ville blive af en sådan art, at huslejerne i de forskellige byggerier var af en sådan art, at man kunne leje lejlighederne ud, og at man ikke stod som nu med enorme problemer, fordi man har tomme lejligheder. I de områder, hvor man har de tomme lejligheder, er det de andre lejere, som må betale den manglende husleje – med det resultat at de får endnu højere huslejer og endnu større driftstilskud og skal have endnu større tilskud af folkettinget.

I den ældre del af udlejningsbyggeriet har vi jo efterhånden med den omkostningsbestemte husleje nået det niveau, hvor vi kan sige, at om vi så indførte den fri lejedannelse i morgen, så ville de forskydninger, der ville ske, være så små, at der ikke var nogen, der ville lægge mærke til det. Det bedste eksempel, vi kan give, er, at da vi frigav erhvervslejen sidste gang, var mange meget betænkelige og sagde: hvad sker der nu med de dér fæle grundejere? Kommer de nu og opkræver urimelige lejer osv.? Der skete ikke noget som helst. Det regulerede sig selv, og der er ingen i dag, som overhovedet har haft problemer i den anledning. Måske nogle ganske få. Nøjagtigt det samme vil ske i hele den almindelige udlejningssektor. Det vil gå ganske stille og roligt, og skulle der være nogle enkelte mennesker, som vil blive ramt, så må folkettinget naturligvis have en forpligtelse til at gribe ind og hjælpe i de konkrete tilfælde.

Vi har støttet de sociale boligselskaber med milliardstøtteordninger, og alligevel får vi lagt på bordet det ene problem efter det andet. Vi kan altså vælge mellem to ting. Enten kan vi fortsat pumpe millioner ud, hver eneste gang de kommer og beder om nogle penge. Vi ved med os selv: nå ja, o.k., de kommer igen om fjorten dage. Vi siger, det hjælper, vi siger, det løser problemerne, og vi siger, det er sidste gang, men vi ved godt, det ikke passer.

Eller også kan vi slå en streg én gang for alle og sige, at hvis de selskaber ikke vil hjælpe sig selv Det har de aldrig nogen sinde vist nogen evne eller vilje til. De kunne vise en sådan vilje, hvis de solgte deres tomme lejligheder – eller blot de tomme store lejligheder, som hr. Knud Damgaard sagde man stadig væk ville have udlejningsproblemer med. Det er ikke noget socialt formål i sig selv at bibeholde dem. Lad dem så overgå til nogle private mennesker, som ønsker at

anvende dem som ejerlejligheder. Så ville vi komme dertil, at driften af de andre lejligheder ville blive billigere, så ville den i hvert fald ikke være belastet af det underskud, som de tomme lejligheder hidtil havde givet. Gjorde de det, så kunne man måske sige: o.k., så kan de sociale boligselskaber i hvert fald køre et stykke tid. Men hvis de ikke vil det – og det har de hidtil ikke villet – så kan man efter min mening kun gøre én eneste ting, nemlig det man ville gøre, hvis det drejede sig om andre mennesker, hvis det ikke netop var et socialt boligselskab, det drejede sig om. Hvis en ejer ikke kan klare sine forpligtelser, ja, så bliver ejendommen sat på tvangsauktion, og så må man fjerne de prioriteter, som er skyld i, at den ejendom ikke kan forrente sig.

Over for alle de indvendinger, der nu vil komme om, hvilke frygtelige ting der vil ske med lejerne, må jeg gøre opmærksom på, at vi jo mange gange fra boligministeriets embedsmænd og fra boligministeren har fået bekræftet, at der er ingen lejere i noget socialt boligselskab, som bliver dårligere stillet, fordi selskabets ejendom går på tvangsauktion. Den nye ejer overtager den ejendom med nøjagtig de samme rettigheder og forpligtelser, hvormed den har tilhørt den tidligere ejer – men måske til en lavere anskaffelses-sum og dermed måske også til en husleje, som man kunne leje lejlighederne ud til.

Der er for øvrigt noget paradoksalt i, at den bestemmelse, som alle udlejere i landet skal rette sig efter, om at ingen husleje må være større end det lejedes værdi, ikke gælder for sociale boligselskaber. Det virker fuldstændig paradoksalt på mig, at sociale boligselskaber, som skal være non-profit foretagender, ikke er underkastet det, som lejerne normalt kalder ågerparagraffen. Hvis de sociale boligselskaber har underskud, så er det ligegyldigt, hvor stort det er, det har de lov til at pålægge lejen. Og så er det ligegyldigt, om lejen får en størrelse, som man i alle andre forbindelser ville anse for at stå i misforhold til det lejedes værdi.

Jeg er også overbevist om, at et frit boligmarked skal indeholde et rimeligt udbud af ejerlejligheder, og jeg synes, man skal lade være med at føre en urimelig hetz, som ikke har noget hold i virkeligheden. Da det viste sig, at der var problemer efter liberaliseringen, erklærede næsten alle partier her i fol-